EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 22. 10. 2020
COM(2020) 664 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Správa o vykonávaní a fungovaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1004 zo 17. mája 2017 o vytvorení rámca Únie pre zber, správu a využívanie údajov v odvetví rybárstva a pre podporu vedeckých odporúčaní súvisiacich so spoločnou rybárskou politikou, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 199/2008 (prepracované znenie)

{SWD(2020) 229 final}

ÚVOD

Spoľahlivé a úplné údaje sú kľúčové na riadenie rybárstva v rámci spoločnej rybárskej politiky (SRP)[1], ktorá je založená na najlepších dostupných vedeckých odporúčaniach. Hlavným nástrojom pre zber a správu údajov[2] je nariadenie (EÚ) 2017/1004[3] (ďalej len „nariadenie o rámci pre zber údajov“), ktoré je prepracovaným znením predchádzajúceho nariadenia z roku 2008[4]. Rámcom pre zber údajov sa stanovuje harmonizovaný prístup k zberu biologických, environmentálnych, technických a socioekonomických údajov členskými štátmi v rámci celej Únie pre odvetvia rybolovu, akvakultúry a spracovania (príloha 1 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie).

Podľa článku 23 nariadenia o rámci pre zber údajov sa vyžaduje, aby Európska komisia predložila Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní a fungovaní tohto nariadenia. Táto povinnosť sa spĺňa touto správou.

V rámci pre zber údajov sa zdôrazňuje prístup zameraný na koncových používateľov a regionalizácia zberu údajov vytvorením regionálnych koordinačných skupín. Podľa rámca pre zber údajov členské štáty vykonávajú zber údajov prostredníctvom národných pracovných plánov a podávajú správy o vykonávaní prostredníctvom výročných správ. Po prvýkrát môžu zároveň na doplnenie (alebo nahradenie) príslušných častí národných pracovných plánov predložiť regionálne pracovné plány koordinované na úrovni morskej oblasti.

Rámcom pre zber údajov sa Komisii udeľuje právomoc prijímať rozhodnutia Komisie na stanovenie viacročného programu Únie na zber údajov, v ktorom sa stanovujú podrobné povinnosti členských štátov týkajúce sa zberu údajov. Viacročný program Únie na roky 2017 – 2019[5] už bol čiastočne zosúladený s nariadením o rámci pre zber údajov. Viacročný

---

1 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutie Rady 2004/585/ES (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 22).

2 Iné právne predpisy, akými sú nariadenie o hlbokomorskom rybolove a nariadenie o kontrole, môžu obsahovať povinnosti týkajúce sa nezávislého zberu údajov, ako aj medzinárodne dohodnuté záväzky, napríklad pokiaľ ide o nariadenie o Medzinárodnej komisii pre zachovanie atlantických tuniakov (ICCAT), viacročný plán obnovy populácie tuniaka modroplutvého vo východnom Atlantiku a v Stredozemnom mori, viacročný plán obnovy stredomorskej populácie mečiara veľkého, nariadenie o Organizácii pre rybolov v severozápadnom Atlantiku (NAFO), nariadenie o Komisii pre zachovanie živých antarktických morských zdrojov (CCAMLR), nariadenie o Regionálnej organizácii pre riadenie rybárstva v južnom Tichom oceáne (SPRFMO) a nariadenie o regionálnych organizáciách pre riadenie rybárstva zameraných na populácie tuniaka.

3 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1004 zo 17. mája 2017 o vytvorení rámca Únie pre zber, správu a využívanie údajov v odvetví rybárstva a pre podporu vedeckých odporúčaní súvisiacich so spoločnou rybárskou politikou, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 199/2008 (Ú. v. EÚ L 157, 20.6.2017, s. 1).

4 Nariadenie Rady (ES) č. 199/2008 z 25. februára 2008 o vytvorení rámca Spoločenstva pre zber, správu a využívanie údajov v odvetví rybného hospodárstva a pre podporu vedeckého poradenstva súvisiaceho so spoločnou politikou v oblasti rybného hospodárstva (Ú. v. EÚ L 60, 5.3.2008, s. 1).

5 Nariadenie Rady (ES) č. 199/2008 z 25. februára 2008 o vytvorení rámca Spoločenstva pre zber, správu a využívanie údajov v odvetví rybného hospodárstva a pre podporu vedeckého poradenstva súvisiaceho so spoločnou politikou v oblasti rybného hospodárstva (Ú. v. EÚ L 60, 5.3.2008, s. 1).

program Únie na roky 2020 – 2021[6] (pozostávajúci z dvoch rozhodnutí Komisie) je plne založený na nariadení o rámci pre zber údajov. Od roku 2014 Európsky námorný a rybársky fond (ENRF) poskytuje členským štátom finančnú podporu na činnosti týkajúce sa zberu údajov[7].

VYKONÁVANIE A FUNGOVANIE PRÁVNEHO PREDPISU

1. Hlavní aktéri podľa rámca pre zber údajov

1.1. Členské štáty

Členské štáty sú zodpovedné za zber a uchovávanie údajov, kvalitu a úplnosť primárnych údajov a ochranu údajov v súlade s právnymi povinnosťami. Všetky členské štáty majú zavedený systém zberu, uchovávania a správy údajov a všetky predložili Komisii národné pracovné plány (zahŕňajúce roky 2017 – 2019 a 2020 – 2021) na prijatie. Pracovný plán vykonáva jeden alebo viacero vedeckých ústavov v členskom štáte, často v závislosti od veľkosti a rozmanitosti oblasti rybárstva.

Všetky členské štáty v súlade s právnymi povinnosťami organizujú národné koordinačné stretnutia a určili národného spravodajcu zodpovedného za vnútornú koordináciu, za sprístupňovanie údajov koncovým používateľom a za styky s Komisiou. Stabilná sieť národných spravodajcov (v rámci podskupiny expertnej skupiny pre zber údajov týkajúcich sa rybárstva) výrazne uľahčuje spoluprácu medzi útvarmi Komisie a vnútroštátnou verejnou správou.

1.2. Regionálne koordinačné skupiny

Na základe prístupu regionalizácie regionálne koordinačné skupiny podporujú vykonávanie rámca pre zber údajov a môžu predkladať regionálne pracovné plány, ktorými sa zlepšuje koordinácia v zodpovedajúcich morských oblastiach s cieľom ďalšej podpory spoľahlivých vedeckých odporúčaní. Komisia sa zúčastňuje na výročných zasadnutiach a medzizasadnutiach ako člen. Koncoví používatelia sa zúčastňujú ako pozorovatelia (príloha 2 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie).

Od nadobudnutia účinnosti nariadenia o rámci pre zber údajov bolo vytvorených šesť nových regionálnych koordinačných skupín. Dve z nich sa v roku 2019 zlúčili, čo znamená, že v súčasnosti existuje päť regionálnych koordinačných skupín: regionálna koordinačná skupina pre Baltské more, regionálna koordinačná skupina pre severný Atlantik, Severné more a východnú časť Severného ľadového oceánu, regionálna koordinačná skupina pre Stredozemné more a Čierne more, regionálna koordinačná skupina pre veľké pelagické druhy a regionálna koordinačná skupina pre diaľkové rybárstvo (príloha 2 k pracovnému

[6] Delegované rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/910 z 13. marca 2019, ktorým sa stanovuje viacročný program Únie na zber a správu biologických, environmentálnych, technických a socioekonomických údajov v odvetviach rybolovu a akvakultúry (Ú. v. EÚ L 145, 4.6.2019, s. 27).

[7] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 508/2014 z 15. mája 2014 o Európskom námornom a rybárskom fonde, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1255/2011 (Ú. v. EÚ L 149, 20.5.2014, s. 1).

dokumentu útvarov Komisie). V socioekonomických otázkach je koordinátorom celoeurópska plánovacia skupina pre ekonomické otázky (PGECON).

1.3. Koncoví používatelia

Koncoví používatelia vypracúvajú vedecké odporúčania alebo majú záujem o (vedeckú) analýzu údajov v odvetví rybárstva na účely výskumu alebo hospodárenia. Kľúčovými koncovými používateľmi sú:

i) Medzinárodná rada pre výskum mora (ICES), ktorá poskytuje vedecké odporúčania týkajúce sa morských zdrojov v severovýchodnom Atlantiku;
ii) Vedecký, technický a hospodársky výbor pre rybárstvo (STECF), expertná skupina Komisie, ktorá poskytuje odporúčania týkajúce sa súboru otázok (vrátane zberu údajov, politiky pre odhadzovanie úlovkov, využívania zdrojov v Stredozemnom mori a ekonomiky flotíl);
iii) vedecké výbory regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva na základe dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva a iné medzinárodné organizácie.

Koncovými používateľmi sú aj útvary Komisie [Spoločné výskumné centrum (JRC), Generálne riaditeľstvo pre námorné záležitosti a rybárstvo (GR MARE)], napríklad na účely hospodárskej analýzy rybárstva a akvakultúry. Rámcom pre zber údajov sa umožňuje využívanie údajov širokému spektru koncových používateľov. V sledovanom období bola skupina kľúčových koncových používateľov pomerne stabilná, pričom pribudol len obmedzený počet nových koncových používateľov.

Koncoví používatelia získavajú údaje prostredníctvom výziev na poskytnutie údajov adresovaných členským štátom alebo v rámci oznamovacej povinnosti (v prípade regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva[8]). V rokoch 2017 – 2019 bolo ukončených 72 výziev na poskytnutie údajov a oznamovacích povinností (príloha 3 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie).

1.4. Hostiteľské subjekty regionálnych databáz

Regionálne databázy uľahčujú prácu koncových používateľov v morských oblastiach. Databázy umožňujú preskúmať úplnosť a spoľahlivosť údajov a opraviť chybné údaje a obmedzovať ich výskyt.

Pre štyri morské oblasti v severovýchodnom Atlantiku (Baltské more, Severné more, severozápadné a juhozápadné vody Únie) existuje jedna regionálna databáza. Hostiteľom databázy *Fishframe* je organizácia ICES, ktorá uchováva, spravuje a využíva údaje. ICES realizuje výzvy na poskytnutie údajov prostredníctvom ďalšej databázy (*Intercatch*) (príloha 3 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie). Okrem odporúčaní týkajúcich sa populácie rýb umožňuje táto databáza organizácii ICES vypracúvať a predkladať regionálne prehľady týkajúce sa rybárstva a koncepcie odberu vzoriek pre komerčné rybárstvo. Cieľom

[8] Keď Komisia zastupuje EÚ ako zmluvná strana v regionálnych organizáciách pre riadenie rybárstva, z inštitucionálnych dôvodov žiada členské štáty o poskytnutie potrebných údajov a oznamuje a postupuje tieto údaje organizáciám. Výnimkou je Všeobecná rybárska komisia pre Stredozemné more (GFCM), pretože časť údajov zasielajú samotné členské štáty.

organizácie ICES je integrovať obe databázy do jednej regionálnej databázy a systému odhadovania.

Pre Stredozemné more a Čierne more neexistuje napriek súboru analýz uskutočniteľnosti žiadna regionálna databáza. Komisia pokračuje vo svojom úsilí nájsť pre túto databázu hostiteľský subjekt.

JRC je hostiteľom databázy údajov o rybolove a akvakultúre pre celú EÚ vrátane verejne dostupných údajov. JRC pripravuje údaje, ktoré sa využívajú pri osobitných témach (napr. rovnováha flotíl, režimy úsilia) na podporu činnosti útvarov Komisie a poradenskej činnosti výboru STECF, ale aj na účely výskumu, ktorý vykonávajú tretie strany. JRC podporuje činnosť spojenú s rámcom pre zber údajov tým, že je hostiteľom nástroja na monitorovanie prenosu údajov a webového sídla rámca pre zber údajov[9].

1.5. Európska komisia

Okrem uplatňovania práva iniciatívy na predkladanie návrhov právnych predpisov má Komisia podľa rámca pre zber údajov viacero úloh súvisiacich so zabezpečením riadneho vykonávania. Schvaľuje národné pracovné plány členských štátov (od roku 2017 do roku 2020 bolo prijatých 54 pracovných plánov/zmien členských štátov) a posudzuje ich vykonávanie prostredníctvom výročných správ (od roku 2017 do roku 2019 to bolo 77 výročných správ) po hodnotení výborom STECF.

Komisia podporuje členské štáty a regionálne koordinačné skupiny pri vykonávaní povinností týkajúcich sa zberu údajov a udržiava úzke a pravidelné kontakty prostredníctvom návštev a stretnutí (príloha 4 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie).

Komisia zároveň pravidelne overuje, či členské štáty spĺňajú kritériá pre financovanie z prostriedkov ENRF, pričom posudzuje kvalitu a spoľahlivosť prenosu údajov členských štátov.

1.6. Vedecký, technický a hospodársky výbor pre rybárstvo

V rámci pre zber údajov sa výbor STECF určuje ako vedecký orgán na hodnotenie národných pracovných plánov a výročných správ členských štátov a na hodnotenie otázok týkajúcich sa údajov.

S cieľom zabezpečiť vedeckú kvalitu požiadaviek týkajúcich sa údajov sa s výborom STECF (príloha 5 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie) konzultuje aj v súvislosti s vypracovaním a prijímaním rozhodnutí Komisie (napr. viacročný program Únie, vzorové pracovné plány a výročné správy) a v súvislosti s otázkami kvality údajov týkajúcimi sa týchto rozhodnutí.

1.7. Expertná skupina pre zber údajov týkajúcich sa rybárstva a Výbor pre rybolov a akvakultúru

Expertná skupina Komisie pre zber údajov týkajúcich sa rybárstva[10] má podskupiny:

[9] https://datacollection.jrc.ec.europa.eu/index.html.

[10] https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2750.

i) *skupina národných spravodajcov* na koordináciu vykonávania rámca pre zber údajov členskými štátmi;
ii) *stretnutie o nadviazaní spolupráce* na koordináciu regionálnych koordinačných skupín v otázkach presahujúcich rámec morských regiónov;
iii) *skupina PGECON* na koordinovanie zberu socioekonomických údajov;
iv) *skupina pre informačné systémy týkajúce sa údajov* – neaktívna.

Zasadnutia podskupín sa v období vykonávania uskutočňovali každý rok. Tieto podskupiny poskytovali odporúčania na rôzne témy.

Výbor pre rybolov a akvakultúru poskytol kladné odporúčanie k návrhu viacročného programu Únie na roky 2020 – 2021 (časť vykonávacieho rozhodnutia).

2. Hlavné nástroje a činnosti podľa rámca pre zber údajov

2.1. Viacročný program Únie

V rámci pre zber údajov sa stanovuje viacročný program Únie, v ktorom sa uvádzajú podrobné požiadavky na zber údajov členskými štátmi, uvádza zoznam povinných prieskumov na mori a stanovujú prahové hodnoty pre zber údajov. V povinnostiach podľa viacročného programu Únie sa odrážajú identifikované potreby koncových používateľov týkajúce sa údajov (príloha 6 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie).

Po viacročnom programe Únie na roky 2017 – 2019[11] nasledovali dve rozhodnutia Komisie[12], ktoré tvorili viacročný program Únie na roky 2020 – 2021 prijatý začiatkom roka 2019.

Viacročný program Únie na obdobie po roku 2021 sa pripravuje a zahŕňa rozsiahle konzultácie so zainteresovanými stranami, s koncovými používateľmi a vedecké konzultácie (príloha 7 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie). Bude zosúladený s novým ENRF a bude zahŕňať aktualizácie zoznamov druhov a oblastí hospodárenia, ako aj hospodárskych a sociálnych premenných. Bude zahŕňať aj preskúmanie požiadaviek týkajúcich sa zberu údajov o citlivých druhoch, rekreačnom rybolove, diadrómnych druhoch, akvakultúre a morských ekosystémoch, ako aj preskúmanie zoznamu povinných vedeckých prieskumov na mori a prahových hodnôt pre zber údajov.

2.2. Viacročné pracovné plány

Na základe viacročného programu Únie členské štáty predkladajú Komisii viacročné národné pracovné plány v súlade so šablónami a usmerneniami pre predkladanie, ktoré sa uvádzajú v osobitnom rozhodnutí (príloha 8 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie)[13]. Komisia pracovné plány schvaľuje po vedeckom preskúmaní vo výbore STECF. Členské štáty môžu každý rok predložiť zmeny svojich pracovných plánov.

[11] Tento viacročný program Únie už bol čiastočne zosúladený s novým nariadením o rámci pre zber údajov, najmä pokiaľ išlo o tieto aspekty: 1. zber údajov založený na potrebách koncových používateľov a prispôsobený úrovni morského regiónu; 2. údaje umožňujúce vedecké riadenie a riadenie zdrojov zosúladené s cieľom spoločnej rybárskej politiky, pokiaľ ide o maximálny udržateľný výnos a povinnosť vyloďiť úlovky; 3. údaje o vplyve rybolovu na širšie morské prostredie (ekosystémy, chránené druhy, biotopy); a 4. viac údajov o rekreačnom rybolove, akvakultúre, ekonomike rybárstva a spracovaní rýb.

[12] Rozdelenie je dôsledkom nových ustanovení v nariadení o rámci pre zber údajov (článok 4 ods. 1).

[13] Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2016/1701 z 19 augusta.

Komisia prijala 27 viacročných pracovných plánov členských štátov na roky 2017 – 2019 a 35 následných zmien (19 za rok 2018 na prispôsobenie sa nariadeniu o rámci pre zber údajov a 16 za rok 2019). Zmeny sa vykonali po i) pripomienkach výboru STECF alebo Komisie k pracovným plánom prijatým v roku 2016; ii) pripomienkach výboru STECF alebo Komisie k výročnej správe členského štátu; iii) odporúčaniach regionálnych koordinačných skupín a skupiny PGECON a iv) zmenách v oblasti rybárstva s účinkom na odber vzoriek.

Po kladnom posúdení vo výbore STECF[14] Komisia v decembri 2019 prijala 27 nových pracovných plánov na základe viacročného programu Únie na roky 2020 – 2021.

2.3. Výročné správy

Členské štáty sú povinné každoročne predkladať správy o vykonávaní svojich pracovných plánov v súlade s formátmi a harmonogramami podľa osobitného rozhodnutia[15]. Všetky členské štáty predložili výročné správy v sledovanom období rokov 2017 – 2019 včas.

Výročné správy členských štátov posudzuje výbor STECF[16]. Komisia na základe toho a s pomocou nástroja na monitorovanie prenosu údajov kontaktuje členské štáty s cieľom zabezpečiť následné opatrenia, úpravy v rámci roka a začlenenie záverov do súčasnej činnosti a plánovania. Koncoví používatelia poskytujú spätnú väzbu k otázkam týkajúcim sa prenosu údajov (zlyhania), ktoré sa analyzujú, kategorizujú (podľa závažnosti, druhu, pokrytia, kvality, včasnosti) a v súvislosti s ktorými sa s členskými štátmi vykonávajú následné opatrenia[17]. Komisia svoju činnosť v roku 2018 zrýchlila, čo viedlo k priaznivým trendom pri riešení otázok týkajúcich sa prenosu údajov a zlepšovaní výkonnosti členských štátov.

Komisia v rokoch 2018 – 2019 analyzovala výkonnosť členských štátov v rokoch 2014 – 2017 vzhľadom na kritériá nedodržiavania pravidiel pre financovanie v rámci ENRF. Výkonnosť 21 členských štátov sa považovala za uspokojivú. Analýzou bolo identifikovaných šesť členských štátov, ktorých výkonnosť a predkladanie údajov si vyžadovali výrazné zlepšenie. V dialógu s týmito členskými štátmi boli určené a schválené oblasti na zlepšenie, ktoré sa mali uplatňovať okamžite a v následných pracovných plánoch (ich zmenách). S jedným z týchto šiestich členských štátov bol dohodnutý osobitný *plán opatrení* (prísne vykonávaný od roku 2020). Výkonnosť v rokoch 2018 – 2019 sa bude posudzovať v druhej polovici roka 2020.

V údajoch zozbieraných o rybárstve v najvzdialenejších regiónoch na podporu vedeckých odporúčaní a vykonávania SRP boli vo všeobecnosti zistené obmedzenia. Výbor STECF vydal v roku 2020 odporúčanie na zlepšenie zberu údajov a GR MARE iniciovalo štúdiu na získanie systematického prehľadu o potrebách týkajúcich sa údajov a možnom budúcom prístupe.

2.4. Pilotné štúdie

---

[14] V prípade 21 z týchto pracovných plánov výbor STECF predložil pripomienky, ktoré sa majú zohľadniť pri budúcom predkladaní.

[15] Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2018/1283 z 24. augusta 2018.

[16] https://stecf.jrc.ec.europa.eu/reports/dcf-dcr.

[17] Zatiaľ čo veľká väčšina koncových používateľov spätnú väzbu poskytuje, existujú výnimky – napr. komisia GFCM neposkytla spätnú väzbu koncového používateľa rozčlenenú podľa členských štátov.

Podľa viacročných programov Únie na roky 2017 – 2019 a 2020 – 2021 musia členské štáty uskutočniť pilotné štúdie na preskúmanie a vypracovanie metód zberu údajov vo viacerých oblastiach:

i) rekreačný rybolov;
ii) vplyv rybolovných činností na morské biologické zdroje a morské ekosystémy;
iii) sociálne údaje o zamestnanosti a
iv) environmentálne údaje o akvakultúre (príloha 9 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie).

Väčšina pilotných štúdií sa stále realizuje a úplné výsledky sa očakávajú v rokoch 2020 – 2022. Po dokončení sa ich výsledky majú plne začleniť do pravidelných činností členských štátov v oblasti zberu údajov[18] a v príslušných prípadoch ich majú na úrovni morských oblastí koordinovať regionálne koordinačné skupiny.

2.5. Regionálny prístup k vykonávaniu

Dlhodobým zámerom právnych predpisov EÚ v oblasti zberu údajov bolo presadzovanie regionálnej spolupráce, pričom regionálne koordinačné stretnutia sa uskutočňujú od polovice prvého desaťročia 21. storočia. V nadväznosti na prístup regionalizácie v novej SRP sa v rámci pre zber údajov stanovuje vytvorenie regionálnych koordinačných skupín. Vďaka regionálnej spolupráci sa zlepšuje účinnosť a efektívnosť zberu údajov prostredníctvom spoločného využívania odborných znalostí, údajov, vedomostí a úloh a prostredníctvom regionálnej súčinnosti a štandardizácie. Očakáva sa, že to prinesie harmonizáciu národných pracovných plánov a napokon povedie k regionálnym pracovným plánom.

V regionálnych koordinačných skupinách sa združujú členské štáty podľa morskej oblasti s cieľom koordinovať plánovanie a vykonávanie zberu údajov. Vo všetkých regionálnych koordinačných skupinách sa uskutočňujú výročné zasadnutia (príloha 2 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie) a vo väčšine sa organizujú medzizasadnutia a zasadnutia podskupín. Finančná podpora na vypracovanie regionálnych opatrení v rámci regionálnych koordinačných skupín sa poskytuje prostredníctvom študijných grantov.

Regionálne koordinačné skupiny posilňujú súdržnosť zberu údajov v morskej oblasti prostredníctvom dohodnutých metodík a prístupov reakcie na výzvy na poskytnutie údajov, spolupráce na vedeckých prieskumoch vykonávaných členskými štátmi (napr. rozdelenie úloh), koordinácie činností odberu vzoriek, riešenia otázok týkajúcich sa údajov (napr. kontroly kvality pred nahratím údajov, následné opatrenia v súvislosti s otázkami nahlásenými v nástroji na monitorovanie prenosu údajov) a koordinácie činnosti súvisiacej s regionálnymi databázami. Regionálne koordinačné skupiny zároveň pôsobia na celoregionálnej úrovni v prípade otázok relevantných pre iné morské oblasti. Ich rozhodnutia a opatrenia sa stanovujú v odporúčaniach (príloha 10 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie), ktoré sa každoročne prediskutujú s výborom STECF, pričom sa zabezpečia riadne následné činnosti.

[18] Predbežné výsledky sa už začleňujú do pravidelných činností členských štátov v oblasti zberu údajov alebo členské štáty skúmajú alternatívy, ak testované metódy nepriniesli očakávané výsledky.

Od roku 2017 začali regionálne koordinačné skupiny vypracúvať regionálne pracovné plány. Regionálne koordinačné skupiny musia v rámci tohto procesu zvážiť možné zmeny v odbere vzoriek, obmedzenia vo financovaní, výzvy spojené s vykonávaním spoločných postupov v rôznych členských štátoch a prepojenie činnosti regionálnych koordinačných skupín s činnosťou vnútroštátnej verejnej správy členských štátov.

Regionálne koordinačné skupiny a skupina PGECON sa pravidelne stretávajú s Komisiou, národnými spravodajcami a koncovými používateľmi, aby koordinovali a prediskutovali činnosti zberu údajov na stretnutiach o nadviazaní spolupráce, stretnutiach pre spoločné rozhodnutia a stretnutiach s koncovými používateľmi.

Na výročných stretnutiach o nadviazaní spolupráce predsedovia regionálnych koordinačných skupín/skupiny PGECON, Komisia a koncoví používatelia pracujú na týchto otázkach:

i) zabezpečenie konvergencie činnosti regionálnych koordinačných skupín;
ii) riešenie a zoskupenie odporúčaní regionálnych koordinačných skupín s cieľom umožniť synergie;
iii) posilnenie prepojenia medzi regionálnymi koordinačnými skupinami a skupinou PGECON;
iv) identifikovanie celoeurópskych otázok a navrhovanie opatrení;
v) zlepšenie spolupráce s koncovými používateľmi a Komisiou; a
vi) zviditeľnenie regionálnych koordinačných skupín a skupiny PGECON.

Výročné zasadnutie regionálnych koordinačných skupín s koncovými používateľmi (napr. ICES, STECF, regionálne organizácie pre riadenie rybárstva) je rozhodujúce pre identifikáciu potrieb koncových používateľov, pre budúce výzvy na poskytnutie údajov a pre diskusiu o otázkach týkajúcich sa prenosu údajov.

3. Financovanie zberu údajov

3.1. Financovanie v rámci zdieľaného riadenia

Právnym základom pri financovaní zberu údajov z prostriedkov EÚ je ENRF. Z tohto fondu sa zabezpečuje financovanie zberu údajov v rámci zdieľaného riadenia medzi Komisiou a orgánmi členských štátov[19]. Financovaním z ENRF sa uľahčuje vykonávanie a riadne fungovanie rámca pre zber údajov a následne vedeckých odporúčaní[20].

Na zber údajov členskými štátmi je v rokoch 2014 – 2020 vyčlenených celkom 532 miliónov EUR (príloha 11 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie). Táto suma je pridelená vo vnútroštátnych finančných balíkoch a má sa doplniť vnútroštátnym financovaním (v celkovej výške 25 % finančných prostriedkov EÚ).

---

[19] Do roku 2014 sa zber údajov financoval v rámci systému priameho riadenia.

[20] V priebežnej hodnotiacej štúdii o vykonávaní zložky priameho riadenia ENRF sa dospelo k tomuto záveru: „Vedecké odporúčania a zber údajov financované prostredníctvom priameho riadenia ENRF sa vo všeobecnosti vykonávajú prostredníctvom osvedčených procesov, aby sa zabezpečila účinnosť odporúčaní a údajov pri vypracúvaní cieľov SRP“ (s. 53). Táto správa sa týkala obdobia rokov 2014 – 2016. Zber údajov a vedecké odporúčania sa v tom čase vykonávali v rámci systému priameho riadenia. https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1f424d68-d670-11e8-9424-01aa75ed71a1/language-en.

V správe o monitorovaní a hodnotení rybolovu a akvakultúry[21], ktorá sa týka výdavkov členských štátov na rámec pre zber údajov počas obdobia ENRF, sa uvádzajú finančné informácie o rôznych prvkoch zberu údajov. Zamestnanci a prieskumné plavidlá predstavujú v priemere takmer 80 % celkových nákladov na rámec pre zber údajov, zatiaľ čo zber ekonomických a sociálnych údajov predstavuje približne 7 % – 8 %. To znamená, že približne 90 % nákladov priamo alebo nepriamo súvisí so zberom biologických a environmentálnych údajov.

Dodržiavanie pravidiel, ktoré je podmienkou financovania z ENRF, sa overuje na základe piatich kritérií uvedených v nariadení (EÚ) 2015/1930[22]. Nedodržiavanie môže viesť k pozastaveniu, prerušeniu alebo vymáhaniu finančnej podpory[23]. Členské štáty vo všeobecnosti dobre vyhoveli týmto kritériám. V sledovanom období neboli zistené nijaké porušenia povinností v oblasti zberu údajov a neboli iniciované nijaké finančné opatrenia.

3.2. Financovanie regionálnych grantov v rámci priameho riadenia

Komisia poskytovala podporu na posilnenie regionálnej spolupráce prostredníctvom grantu na akciu[24]. Výsledkom štúdií, na ktoré sa získal grant (v celkovej výške takmer 2 mil. EUR), boli nástroje, formáty a metodiky vrátane dohôd o spoločnom využívaní údajov na regionálnej úrovni pre regionálny odber vzoriek na účely zberu údajov o spoločne využívaných populáciách (príloha 12 k pracovnému dokumentu útvarov Komisie). Financovali sa štyri štúdie: FishPi2 (biologické údaje týkajúce sa rybárstva v Severnom mori, východnej časti Severného ľadového oceánu a severnom Atlantiku), STREAM (biologické údaje týkajúce sa rybárstva v Stredozemnom mori a Čiernom mori), RECOLAPE (druhy migrujúce na veľké vzdialenosti) a SECFISH (socioekonomické údaje týkajúce sa rybárstva, akvakultúry a spracovania)[25].

Štúdie sa realizovali v polovici roku 2019 a priniesli súbor možných nástrojov a návrhov pre činnosti členských štátov, najmä v oblastiach nových výziev s regionálnym rozmerom (napr. údaje o chránených a citlivých druhoch, maloobjemový rybolov a morský rekreačný rybolov). Výsledky sa môžu použiť na vypracovanie regionálnych pracovných plánov, alebo by sa mohli koordinovane využiť v národných pracovných plánoch.

ZÁVERY

[21] Oddelenie pre podporu monitorovania a hodnotenia rybolovu a akvakultúry v rámci ENRF, kategórie výdavkov v rámci zberu údajov – záverečná správa z roku 2020. Nie je verejne dostupná. Príslušným obdobím, ktorého sa údaje týkajú, je rok 2017 a/alebo 2018, posledné roky, za ktoré boli údaje k dispozícii. Prieskum sa nevykonával vo všetkých členských štátoch.

[22] Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1930 z 28. júla 2015, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 508/2014 o Európskom námornom a rybárskom fonde, pokiaľ ide o kritériá na stanovenie úrovne finančných opráv a uplatňovanie paušálnych finančných opráv, a ktorým sa mení nariadenie Komisie (ES) č. 665/2008 (Ú. v. EÚ L 282, 28.10.2015, s. 2).

[23] Ide o tieto kritériá: zber údajov, vnútroštátna koordinácia činností zberu údajov, regionálna koordinácia s členskými štátmi, predkladanie výročných správ a poskytovanie údajov koncovým používateľom (zlyhania prenosu údajov).

[24] MARE 2016/22, https://ec.europa.eu/fisheries/call-proposals-mare201622_sk.

[25] https://datacollection.jrc.ec.europa.eu/regional-coordination.

Spoľahlivé a úplné údaje sú základom na vypracovanie najlepších dostupných vedeckých odporúčaní, ktoré sú zasa rozhodujúce pre rozhodovanie a riadenie v rámci SRP.

Nariadením (EÚ) 2017/1004 sa vytvára rámec pre zber údajov. Ide o osvedčený regulačný režim poskytujúci primeranú štruktúru, nástroje a flexibilitu pre zber údajov v odvetviach rybolovu a akvakultúry, ktorý vykonávajú členské štáty na podporu vedy a vedeckých odporúčaní.

Rámec pre zber údajov ako decentralizovaný systém, v ktorom členské štáty zbierajú, uchovávajú a poskytujú údaje koncovým používateľom, rozhodujúcim spôsobom závisí od komplexnej koordinácie medzi dotknutými aktérmi. Tými sú najmä *Komisia*, ktorá dohliada na vykonávanie a podporuje ho, *orgány členských štátov*, ktoré zbierajú údaje, *regionálne koordinačné skupiny*, ktoré štandardizujú metódy a procesy na regionálnej úrovni, a *koncoví používatelia* údajov. Koncoví používatelia majú zásadnú úlohu pri vymedzovaní potrieb týkajúcich sa údajov a poskytovaní spätnej väzby o kvalite predložených údajov.

Potrebné štruktúry a prevádzkové režimy tohto procesu už v súčasnosti dobre chápu, používajú a prijímajú všetci dotknutí aktéri, a to aj na medzinárodnej úrovni. Na systematizáciu spolupráce Komisie a členských štátov v oblasti vykonávania bolo dôležité vymenovanie národných spravodajcov. Financovanie zberu údajov z prostriedkov EÚ v rámci ENRF sa využíva v pomerne vysokej miere, čo by sa mohlo vykladať ako záväzok členských štátov investovať do zberu údajov a vykonávať zber údajov. Aktívne kontakty Komisie (podporované výborom STECF) s členskými štátmi umožňujú sústavné monitorovanie a zlepšenia.

V novej SRP sa v rámci pre zber údajov kladie väčší dôraz na regionalizáciu. Regionálne koordinačné skupiny rozvíjajú svoju úlohu a v sledovanom období sa pevnejšie etablovali, čo viedlo ku konsolidácii ich pracovných metód. S podporou osobitných študijných grantov sa získali prvé hmatateľné výsledky (vo forme nástrojov a návrhov pre regionálny odber vzoriek v rôznych regiónoch). Pri rozširovaní a zintenzívňovaní svojich operácií teraz regionálne koordinačné skupiny čelia prevádzkovým obmedzeniam a v nadchádzajúcom období si ich fungovanie môže vyžadovať ďalšiu podporu. Výsledkom ďalšieho vývoja by mali byť regionálne pracovné plány, ktoré sa majú dohodnúť na úrovni regionálnej koordinačnej skupiny a ktoré majú vykonávať členské štáty, a určenie hostiteľského subjektu regionálnej databázy pre Stredozemné more a Čierne more a jej následné zavádzanie.

Nasledujúce roky fungovania rámca pre zber údajov by mali byť celkovo zamerané na upevňovanie jeho vykonávania v pokračujúcej spolupráci s členskými štátmi. Zahŕňa to riešenie nadchádzajúcich výziev (napríklad pokiaľ ide o chránené a ohrozené druhy alebo širšie vedomosti o ekosystémoch), reakcie na vyvíjajúce sa potreby v oblasti údajov (identifikované koncovými používateľmi) a začleňovanie týchto potrieb, zrýchľovanie a zjednodušovanie procesov a ďalšie zlepšovanie a harmonizovanie metód a ich uplatňovania na úrovni morských oblastí. V prípade viacročného programu Únie od roku 2021 majú členské štáty aj regionálne koordinačné skupiny pred sebou jasné výzvy: zabezpečiť začlenenie výsledkov pilotných a grantových štúdií do národných pracovných plánov členských štátov a zabezpečiť, aby regionálne koordinačné skupiny pripravili regionálne pracovné plány, najmä pokiaľ ide o nové výzvy.

Predvídateľnosť pre množstvo aktérov v oblasti zberu údajov je nevyhnutným predpokladom na zabezpečenie dlhodobého fungovania zberu údajov a všeobecnejšie vedeckých odporúčaní v rámci SRP. Okrem zabezpečenia stabilného výhľadu rámca pre zber údajov a súvisiacich právnych predpisov má rozhodujúcu úlohu pridelenie dostatočných finančných prostriedkov v rámci nového ENRF, a to zo zdrojov Únie aj z vnútroštátnych zdrojov.